

GEORGE COȘBUC – POETUL APROAPE DE SUFLETUL NEAMULUI SĂU

Filofteia REPEZ¹

filofteiarepez@yahoo.com

ABSTRACT: George Coșbuc (1866–1918) is the poet who conquers us every time with his simple lyrics – an oasis of peace and calm. Being a complex personality, George Coșbuc remains in the consciousness of the Romanian people not only through his poetry, but also through the translations he made – for example between 1886–1887 he translated more than 480 poems from 92 Greek authors – or through its collaborations on editing schoolbooks, as the schoolbook entitled “Carte românească de citire” (Romanian reading book), during 1890–1891. His professional activity was a complex one, from which we can offer as examples: he worked as a public official, as an associate professor, as a member of the editorial board of the “Albina” Journal, as chief of the extracurricular activity control bureau. The accomplishments in his professional activity were not late in being recognized: in 1898 he was elected as corresponding member of the Romanian Academy, and in 1916 he was appointed as an active member of this prestigious institution. This year, in September, we will celebrate 150 years from the birth of George Coșbuc, the poet close to the soul of his nation. We have a duty of not forgetting him and also of paying homage to George Coșbuc, the poet who defined himself as “a soul in the soul of the nation” and “a heart in the heart of my nation”.

KEYWORDS: George Coșbu, poet, gratitude, Romanian, contribution

Din Hordou la Năsăud și Cluj

Satul Hordou, așezat pe Valea Sălăuții, lângă Năsăud (județul Bistrița), atestat documentar în anul 1523, este locul nașterii poetului nostru George

¹ Colonel conf.univ. dr., Facultatea de Securitate și Apărare / Universitatea Națională de Apărare „Carol I”, membru titular al Diviziei de Istoria Științei a CRIFST al Academiei Române.

Coșbuc. Despre poziționarea geografică a satului natal, George Călinescu scria următoarele: „*Satul e pe valea Salvei, care vine din munții Rodnei spre Someș, avînd tovarăș la coborît pe altă vale Rebra. Sunt munți mari în apropiere, ai Rodnei, ai Bîrgăului și pe stînga Salvei, spre Izvoare, e Țibleșul, iar pe dreapta mai în sus Pietrosul*”².

Tatăl poetului, Sebastian, s-a născut la Hordou la data de 23 aprilie/5 mai 1818; a urmat școala normală din Năsăud, a continuat studiile și la Blaj; a fost preot greco-catolic. A decedat la data de 7 iunie 1900.

Mama, Maria, fiica preotului greco-catolic Luca Avacum din Telciu, s-a născut la data de 14 februarie 1828; a absolvit Școala germană de fete din Năsăud (o școală destinată a se ocupa de creșterea fiicelor de ofițeri și funcționari ai regimentului grăniceresc) și s-a măritat la 15 ani cu Sebastian Coșbuc. A decedat la data de 8 septembrie 1903.

Foto 1 – Părinții poetului³

² George Călinescu, *Istoria literaturii române de la origini pînă în prezent*, Editura Minerva, București, 1982, p. 583.

³ Lucian Valea, *Pe urmele lui George Coșbuc*, Editura Sport-Turism, București, 1986, p. 162.

Din căsătoria lui Sebastian și a Mariei (Foto 1) a rezultat, potrivit lui Lucian Valea preluând din diverse surse, 12–15 copii sau 9 copii. Dintre aceștia doar șase au ajuns la maturitate: trei fete – Raveca, Elisabeta-Saveta și Angelia și trei băieți – Leon, George și Aurel.

George a fost al optulea copil al familiei, născut la data de 8/20 septembrie 1866⁴. În familie era alintat Georgică, mai rar Gică (scriitorul Ion Luca Caragiale îi spunea uneori Ghiță cu un sens duios ironic).

Despre familia Coșbuc, George Călinescu aducea următoarea precizare: „*Mai toți membri ai familiei „frați și cumnați” erau „capete cu lumină și popi”*. (Un preot, George Coșbuc, n.1984, a murit în 1957)⁵.

În toamna anului 1871, la vârsta de 5 ani, George Coșbuc a început studiile la școala elementară din Hordou. Anul următor, 1872–1873, se îmbolnăvește grav; în această situație, părinții au luat decizia de a-l ține acasă și i-au cumpărat o bancă specială cu pupitru la mijloc ca să se joace de-a școala cu colegii săi, atunci când aceștia veneau în vizită. Din această dată o amintire hazlie, povestită peste ani de poet (redată de Lucian Valea): pentru a se „fuduli” în fața tatălui hotărâște să învețe nemțește, profesor fiind fierarul neamț, care întrebat de copil cum se spune *apă, pâine, bună-dimineața*, acesta îi răspunde, „*ca să-și rîdă de el*” – *Du Esel, Du Lump, Verfluchter Kerl*, după care copilul își notează: *Duezel, Dulumb și Färfluctăchel* (cuvintele notate însemnau cu totul altceva decât îi spusese fierarul, adică: *măgarule, nemernicule, fire-ai al dracului să fi de pungaș*). Primul interlocutor a fost Baler, un bătrân croitor neamț, care nu auzea bine, și în fața căruia micul George iese cu o bucată de pâine și un pahar de apă – *Duezel, Dulumb* și îl salută cu respect *Färfluctăchel*. Croitorul supărat îi dă peste mână, apucă foarfecele să-l croiască, „*dând din gură..., supărat foc*”. George, supărat la auzul acestor cuvinte, a fost liniștit de sora mai mare Raveca: „...*Te pui cu surdul. Nu te-a înțeles... dar eu m-aș supăra de mi-ar zice cineva așa. Urîte vorbe*”⁶.

⁴ Este necesară o precizare pentru a nu crea confuzii în ceea ce privește data nașterii poetului – 8/20 septembrie 1866: diferența de 12 zile atestă diferența existentă între calendarul iulian și cel gregorian. Calendarul gregorian a fost acceptat în lumea catolică, dar refuzat în cea ortodoxă din Transilvania și Bucovina, unde s-a aplicat o soluție de compromis: sărbătorile religioase se țineau după stilul vechi, în activitățile administrative se folosea stilul nou, iar ziarele și evenimentele istorice erau datate în ambele stiluri.

⁵ George Călinescu, *op. cit.*, p. 583.

⁶ Lucian Valea, *op. cit.*, p. 31.

A continuat clasele a II-a și a III-a la școala din Telciu, o comună mare situată pe Valea Sălăuții, la aproximativ 10 km depărtare de satul natal, unde elevul Coșbuc a studiat gramatica, dialectica și retorica (discipline obligatorii), precum și germana, o disciplină care nu era obligatorie, dar care era predată în semn de respect pentru tradițiile grănicerești.

Clasa a IV-a a urmat-o la școala normală din Năsăud, absolvind-o la data de 21 iunie 1876. Ulterior, a urmat cursurile Gimnaziului Fundațional din Năsăud, un edificiu educațional în care cunoștințele teoretice se îmbinau cu preocupările pentru frumos (se preda muzică vocală și instrumentală – vioara, viola, flaut). Aici i-a fost coleg și prieten Basiliu Rebreanu, tatăl viitorului romancier, din clasa I-a și până în clasa a IV-a; tot aici începe să scrie poezioare, unele lirice, altele având conținut satiric.

Despre perioada de liceu, Leon Scridon citat de Lucian Valea afirma: „*Ca licean Coșbuc a dus o viață liniștită, retrasă, era puțin comunicativ, citea încontinuu: poezii, romane, povești, istorioare, nu-l interesa ce se întâmplă în jurul lui, era adâncit în cărți, de multe ori uita să meargă la prelegeri. Nu a fost carte din biblioteca societății de lectură care să nu fi fost citită de Coșbuc*”⁷. Chiar poetul își amintește de îngăduințele profesorilor spre studiile științifice, „*din care e izgonită fantezia*” și încurajările acestora spre partea literară, impresionanți fiind de talentul său precoce. Un moment important, în toamna anului 1880, l-a reprezentat primirea ca membru ordinar, în rândurile Societății de lectură a elevilor „*Virtus Romana Rediviva*” și publicarea unor versuri în paginile revistei „*Muza Someșană*”. George Călinescu amintește de anecdota „*Arabii și dracul*”, compusă de Coșbuc pe când era în clasa a VIII-a, o istorie a diavolului păcălit fiindcă ceruse partea de sus de la recoltă când arabii semănase ridichi, sfeclă și morcovi: „*Arabii iau sfeclă și morcovi, iar dracul/Ia partea deasupra: ia frunză, săracul*”⁸. În anul 1882, s-a numărat printre premiații cu „*trei florini (...)* în argintu” pentru traducerea cântului XI, versurile 567–639 din *Odissea* lui Homer.

Un fapt de reținut este acela că, deși la gimnaziul năsăudean se preda limba maghiară – studiu obligatoriu de două ore săptămânal, nivelul de cunoaștere a acestei limbi pe care îl posedă George Coșbuc în cei 9 ani de

⁷ Leon Scridon, *Notițe biografice. Amintiri din viața de elev a lui George Coșbuc, în Coșbuc văzut de ...*, E.P.L., București, 1966, pp. 24–34, apud. Lucian Valea, op. cit., p. 40.

⁸ George Călinescu, op. cit., p. 584.

studiu, a fost scăzut, fapt care poate fi atribuit, cum afirma Lucian Valea „*pe seama atitudinii generale a ardelenilor, dar mai ales a năvăudenilor, hărțuiți în toate felurile, față de stăpânirea maghiară*”⁹.

După examenul de bacalaureat (susținut în anul 1884), tatăl său, preot ca și străbunii săi, a dorit să îl înscrie pe tânărul George la seminarul teologic de la Gherla; spre norocul tânărului, dosarul nu era în regulă, și, la insistențele mamei, tatăl a fost de acord să îl lase să meargă la Cluj, pentru a studia după pofta inimii.

Viața studentască a debutat, în toamna anului 1884, la Facultatea de filozofie și litere din Cluj din cadrul Universității maghiare (o universitate care avea în componere patru facultăți: Drept și științe de stat; Medicină; Filozofie, litere și istorie; Matematica și științe naturale). Aici a fost ales, din primul an de studenție, membru de încredere al Societății literare (înființată de profesorul Grigore Silași și botezată „Iulia”, în semn de omagiu închinat voievodului transilvănean Gelu). La Universitatea din Cluj, a dovedit un interes deosebit pentru limbile orientale (araba, ebraica, siriana, greaca) și limba germană; în același timp a studiat o bibliografie bogată privind cultura orientală. A părăsit facultatea după doi ani, bolnav și confruntat cu o serie de dificultăți materiale. Deși a fost scurtă și marcată de probleme financiare, perioada studenției s-a remarcat printr-o publicistică bogată (23 de „producțiuni poetice, versificări pe teme folclorice”, 4 basme, 3 snoave, 3 balade, 1 legendă, 1 cântec) și prin studiul efectuat la biblioteca universitară.

Din activitatea profesională

Revista manuscrisă „Muza someșană”, foaia societății literare Virtus Romana Redivida, a fost primul loc în care George Coșbuc a scris și s-a făcut auzit într-un cerc mai restrâns. În perioada pioneratului năvădean, numărul poeziilor scrise de Coșbuc a fost mare, nereușindu-se de cei care au cercetat această perioadă (Onisim Filipoi, Nicolae Drăgan sau Gavril Scridon) întocmirea unui inventar al poeziilor scrise; de pildă, Onisim Filipoi a apreciat că au fost scrise 200 de poezii.

Debutul publicistic propriu-zis a avut loc în anul 1884, prin apariția snoavei „Filosofii și plugarii” la *Tribuna*, sub pseudonimul C. Boșcu (anagrama numelui Coșbuc).

⁹ Lucian Valea, *op. cit.*, p. 57.

Peotul s-a remarcat din perioada copilăriei ca un adevărat geniu popular al ținutului, furnizând flăcăilor strigături pentru horă și fetelor doine.¹⁰

Luna august a anului 1887 a însemnat un pas important în activitatea profesională – debutul în redacția *Tribunei* de la Sibiu, unde a fost primit cu brațele deschise. Neavând însă 24 de ani împliniți pentru a încadra funcția de redactor, s-a ocupat de cronici, varietăți și mercuriale (prețuri pe piața Sibiului), o treabă de „bucătărie” a ziarului care nu era tocmai ușoară. A fost plătit o perioadă de directorul Ioan Slavici din veniturile proprii; despre această realitate Ioan Slavici relatează, în ianuarie 1888, următoarele: „*Cu Coșbuc stau rău de tot. Pîn-acum l-am plătit tot eu fiindcă direcțiunea nu-l are și nici nu voiește să-l pună la buget, iar mai departe nu pot să-l țin, căci am și eu multe pe capul meu. Prea mult mă tem că iar va trebui să se întoarcă la Hordou*”¹¹. La inițiativa, cu cheltuiala și pentru interesele lui Slavici, George Coșbuc a efectuat, într-un interval de șapte luni, o serie de călătorii în Transilvania (Alba Iulia, Blaj, Abrud, târgul de fete de pe muntele Găina etc.). În luna mai 1889, *Tribuna* publică poezia „*Nunta Zamfirei*”, la care poetul nostru lucrase cinci ani, poezie care a atras atenția lui Titu Maiorescu.

Din toamna anului 1889, ca urmare a desființării postului de la redacția *Tribuna*, a plecat la București, unde l-a întâlnit pe Titu Maiorescu. La intervenția acestuia a fost numit desenator calculator la Serviciul arhitectonic din Ministerul Instrucțiunii, având o diurnă lunară de 150 de lei. În martie 1891, a demisionat din această slujbă, fără a fi obținut, în prealabil, consimțirea ministrului din vremea respectivă, G. Dem. Teodorescu; ulterior (tot în anul 1891) a fost cooptat ca profesor la Institutul de fete „Educațiunea română” condus de Elisa Manliu, unde fusese prezentat de Ioan Slavici, cândva și el profesor al acestei școli.

Urmează, în perioada 1891–1893, o scurtă activitate la redacția „Lumea ilustrată – revistă pentru casă și familie”, condusă de Ignatz Hertz; aici a inițiat un concurs cu premii pentru cea mai bună amintire despre Ion Creangă.

Alt moment important al activității profesionale îl constituie numirea, la 28 martie 1902, în postul de șef al biroului administrativ și de corespondență din Administrația Casei Școalelor (activitate care a încetat oficial pe data de 1 aprilie 1905). În această post avea, printre atribuții,

¹⁰ George Călinescu, *op. cit.*, p. 584.

¹¹ Lucian Valea, *op. cit.*, p. 98.

obligația de a vizita lunar patru centre culturale în zilele de întrunire ale învățătorilor, pentru a ține conferințe demonstrative „*înaintea țăranilor, ca astfel în mod practic și intuitiv învățătorul să fie inițiat*”¹². Concret, activitatea poetului a constat nu numai în domeniile instrucției, educației și cultivării poporului, ci și în inspectarea registrelor și a casei societăților economice (de exemplu: a inspectat societatea economică „Nădejdea” din Ruseni, comuna Băbești¹³). În urma inspecțiilor efectuate în unele județe (Buzău, Prahova, Muscel, Turnu-Severin etc.), o îngrijorare mare i-a fost provocată de starea deplorabilă a țăranimii: „*Săteanul ori nu știe carte, ori n-are vreme, ori nu vrea. Primarii nu fac nimic, nu iau în serios, nu adună oamenii ori îi aduc în silă. Soluția? Să-i momești să lase jocul de cărți și petrecerile prin cârciume și să le faci dragoste de cetit (...). Unde n-are școală să de-a primarul odaia ... la primărie ce bine ar fi, cu foc, lumînări*”¹⁴.

Tot din activitatea profesională aducem în atenție și perioada în care a fost director, alături de Ion Gorun, la revista „Viața literară”. Primul număr al acestei reviste a apărut la 1 ianuarie 1906, într-un tiraj de 11.500 de exemplare, vânzându-se cu 10 bani exemplarul.

Alte funcții ocupate: în anul 1909 funcția de funcționar modest la Casa Școalelor, iar din martie 1918 funcția de referent.

Activitatea profesională a poetului se remarcă și prin traduceri efectuate. George Coșbuc se numără printre cei mai buni traducători ai noștri și printre cei care au înțeles cel mai bine faptul că literatura română trebuie îmbogățită cu transpunerea capodoperelor literaturii universale și în primul rând a celei clasice. Operele pe care le-a tradus au fost alese din direcțiile cele mai opuse și mai neașteptate. În acest sens, Octav Șuluțiu amintește o parte din lucrările traduse: în anul 1895 a tipărit traducerea poemului dramatic *Sacontala Mazeppa* de Lord Byron, în anul 1896 *Eneida* lui Virgiliu, în anul 1897 o *Antologie sanscrită* cu fragmente culese din *Rig-Veda*, *Mahabharata*, *Ramayana*, în anul 1906 *Georgicele* lui Virgiliu, în anul 1908 *Parmeno* de Terențiu, în anul 1910 *Don Carlos* de Schiller, apoi *Divina Comedie* a lui Dante – o traducere la care a lucrat cincisprezece ani și pentru care a studiat tot ce s-a scris în legătură cu Dante – o bibliografie imensă și de specialitate. Această traducere „*rămâne pentru totdeauna legată de numele poetului transilvan, care*

¹² *Ibidem*, p. 211.

¹³ *Ibidem*, p. 212.

¹⁴ *Ibidem*, pp. 213–214.

*a reușit să-i prezinte în limba română și monumentalitatea și suflul pe care i le-a dat Dante*¹⁵.

Din viața personală

La data de 4 iunie 1895 s-a căsătorit religios cu Elena, născută Sfetea (Foto 2). Evenimentul a avut loc la Cîmpina, având naș pe Gustav Pecici, ardelean de origine.

Soția provenea dintr-o familie de negustori brașoveni cu sentimente patriotice și cu trageră de inimă spre cultură. Fratele, Constantin Sfetea, s-a dovedit un om instruit cu relații în lumea scriitoricească a timpului; la un moment dat mandatar al Casei Școalelor – „Editura librăriei Casa școalelor C. Sfetea, București”.

Foto 2 – Poetul cu soția, Elena¹⁶

În anul 1909, din cauza problemelor financiare, familia Coșbuc a vândut casa frumoasă din București de pe strada Labirint nr. 133, cumpărată

¹⁵ Octav Șuluțiu, *Introducere în poezia lui George Coșbuc*, Editura Minerva, București, 1970, pp. 186–187 și p. 188.

¹⁶ Lucian Valea, *op. cit.*, p. 169.

în anul 1903, și s-a mutat în Calea Pleveni nr. 48 în mahalaua de lângă Cișmigiu.

Are doar un fiu pe Alexandru, născut în Craiova la 13/25 august 1896. Depe fiul poetului, Lucian Valea consemnează următoarele: „*desena frumos, cânta la vioară, era pasionat pentru tehnică (...) odată a făcut dintr-o cutie de Frank-Cafea un aparat de fotografiat (...) era respectuos și prieten bun cu poetul – își ofereau reciproc țigări și își împrumutau bani de buzunar (...) Coșbuc era convins de valoarea excepțională a fiului său: citește cărți în câteva limbi, știe literatură, artă, dar mai ales istorie...*”¹⁷.

Alexandru (foto 3), în vârstă de 19 ani, a decedat în accidentul de automobil din 26 august 1915: în raza comunei Băilești, automobilul Mercedes Benz-Torpedo (foto 4), „o raritate pe acele timpuri” condus de Ion I. Alexandru-Stîlpeanu, mare proprietar în județul Teleorman, s-a lovit din cauza vitezei de un bolovan mare, după care a intrat într-o căruță aflată în față; moșierul a murit imediat, iar Alexandru, cu craniul fracturat, a mai rezistat până la spital în Tîrgu Jiu, unde a decedat. Din 30 august 1915, Alexandru își doarme somnul de veci în cimitirul Șerban Vodă. Moartea băiatului a lăsat urme adânci în sufletele părinților.

Foto 3 – Alexandru Coșbuc, student¹⁸

¹⁷ *Ibidem*, p. 265.

¹⁸ *Ibidem*, p. 173.

Locul în care a avut loc accidentul este cunoscut de localnici sub denumirea „Fântâna lui Coșbuc”, întrucât poetul a ridicat o fântână în memoria fiului său.

Accidentul tragic l-a afectat foarte mult pe poet, care a căzut în depresie. Îmbătrânit înainte de vreme, „*un om uscat, ca un țăran istovit de legarea snopilor, cu barba împuștinată și cărunță*”¹⁹, în locuința modestă din Calea Plevnei nr. 48, poetul a părăsit această lume. Congestie cerebrală sau criză de inimă (nu se știe sigur) a fost cauza decesului poetului nostru din ziua de 51 de ani. George Coșbuc a fost înmormântat în cimitirul Șerban Vodă – Bellu, lângă fiul său. Pe o vreme ploioasă, o mulțime de oameni s-au aflat, în semn de prețuire, alături de corpul neînsuflețit al poetului.

Foto 4 – Poetul conducând automobilul Mercedes Benz-Torpedo (în care s-a accidentat mortal Alexandru și proprietarul mașinii) împreună cu Ion I. Alexandru-Stîlpeanu, proprietarul²⁰

Recunoaștere și prețuire

Semne ale aprecierii au fost nenumărate, unele în timpul vieții, altele după. După tipărirea poeziei „Nunta Zamferei” și a altor poezii, poetul a fost expus „*comentariilor pe latura originalității de simțire sau a noului lirism*”²¹.

¹⁹ George Călinescu, *op. cit.*, p. 585.

²⁰ *Ibidem*, p. 172.

²¹ Vladimir Streinu, *Clasicii noștri*, Editura Tineretului, București, 1968, p. 224.

În anul 1909, poetul a fost invitat să participe la festivitatea de inaugurare a noului edificiu al școlii primare din Feldru; a urmat participarea la reuniunile locale din Leșu, Parva, Măgura, Sîngeorz, Rodna, Bistrița, Prundul Bârgăului etc., unde doar simpla prezență a lui George Coșbuc transforma reuniunile în adevărate sărbători.

A fost ales, în anul 1898, membru corespondent al Academiei Române, iar în ședința din 20 mai/2 iunie 1916 prezidată de Barbu Delavrancea, vicepreședintele Academiei, a fost primit în cadrul membrilor titulari ai acestei prestigioase instituții. Despre această alegere, Duiliu Zamfirescu prezent la ședință afirma următoarele: „*primind pe d-l Coșbuc în mijlocul nostru, facem un cât de dreptate confirmând ceea ce opinia publică a hotărât de mult*”²².

Poetul George Coșbuc se numără printre cei care au fost distinși cu „Marele premiu Năsturel-Herescu” pentru literatură în valoare de 12.000 de lei pentru traducerea „Eneidei” (considerată epopoea națională a românilor, un poem epic aparținând scriitorului latin Virgilius), în anul 1897,

Unul dintre premiile anuale, în valoare de 200.000 de lei, instituite la Academia Română în anul 1949 prin Decretul prezidențial, a fost și premiul „George Coșbuc”.

Recunoștința și prețuirea acordată poetului aproape de sufletul neamului său s-a materializat și în alte forme. Exemplificăm: Liceul din ținutul Năsăudului poartă numele poetului – este vorba de Colegiul Național „George Coșbuc” (această denumire oficială este din anul 2000), care, în timp, a purtat și alte denumiri (Liceul Grăniceresc „George Coșbuc” până în anul 1948, Școala medie nr. 1 „George Coșbuc” până în anul 1956, Liceul „George Coșbuc” până în anul 1974, Colegiul „George Coșbuc” până în anul 2000). În București, din anul 1958, Institutul de domnișoare „Choisy-Mangâru” (specializat în predarea limbilor străine cu profesori nativi din Germania și Franța) a devenit Școala medie „George Coșbuc”; din anul 1972 școala devine Liceul „George Coșbuc” cu profil teoretic și apoi industrial, iar din anul 2005 liceul dobândește titlul de Colegiul Național Bilingv „George Coșbuc”.

Festivalul Național de Poezie „George Coșbuc” organizat în Bistrița pe diverse teme (de exemplu: în anul 2015 tema ediției a fost „Coșbuc Traducătorul”), ajuns anul trecut la ediția a 31-a, constituie altă modalitate de recunoștință și prețuire a poetului nostru.

²² Analele Academiei Române, seria II, tomul XXXVIII, 1915–1916, *Coșbuc ales membru titular al Academiei*, p. 175.

Statuia poetului amplasată în diverse orașe ale țării (Bistrița, București, Alba-Iulia, Satu-Mare, Arad etc.) se constituie într-o altă formă de recunoștință și prețuire. Adăugăm și numărul mare de lucrări dedicate poetului, apărute post-mortem.

Localitatea Hordou (situată în partea de vest a județului Bistrița-Năsăud), locul nașterii poetului, îi poartă numele cu mândrie. Aici *Casa Memorială George Coșbuc* constituie un punct turistic important, care adăpostește alături de obiecte personale ale poetului (pelerina, pălăria, geanta de voiaj etc.) și un număr ridicat de volume (peste 30.000) din biblioteca poetului.

***

Despre George Coșbuc (Foto 5) se pot scrie râuri de rânduri.

Foto 5 – George Coșbuc în anul 1905²³

Evocându-l, Gavril Scridon îl descrie pe George Coșbuc astfel: „*un clasic al versului românesc, în sensul perfecțiunii, al armoniei, al disciplinei și desăvârșirii; un clasic prin frumusețea echilibrată a specificului național, a conștiinței naționale, a ideii de unitate a poporului român (...) este un clasic*

²³ Lucian Valea, *op. cit.*, p. 167.

prin aderarea sinceră și neînfricată la problemele fundamentale ale epocii sale atât de zbuciumate”²⁴.

„Coșbuc iubea viața, și din această iubire a ieșit în mare parte poezia lui” considera Octav Șuluțiu; despre poezia lui Coșbuc concluziona că este o „expresie artistică a unei individualități puternice ..., fără să aibă nevoie de argumentele condescendente sau binevoitoare ale nimănu”²⁵.

Pentru George Călinescu, George Coșbuc era „un poet mare, profund original (...) El a izbutit, ca și Eminescu de altfel, să facă poezie înaltă care să fie sau măcar să pară pricepută poporului și să educe astfel la marele lirism o categorie de oameni străini în chip obișnuit de literatură”²⁶.

Pentru Vladimir Streinu, poetul George Coșbuc a adus „literaturii noastre puterea de a născoci ritmuri (...) a rămas totdeauna, ca faimă, poetul cunoscut și considerat”²⁷.

Pentru noi toți, de-acasă sau din diaspora, opera lui George Coșbuc, **poetul aproape de sufletul neamului său**, trebuie să rămână vie.

Bibliografie

- [1] ***, Analele Academiei Române, seria II, tomul XXXVIII, 1915–1916, *Coșbuc ales membru titular al Academiei*.
- [2] Călinescu, George, *Istoria literaturii române, compendiu*, Editura Pentru Literatură, București, 1963;
- [3] Călinescu, George, *Istoria literaturii române de la origini pînă în prezent*, Editura Minerva, București, 1982;
- [4] Coșbuc, George, *Cântece de vitejie*, Editura Litera, București, 2002;
- [5] Lăzăreanu, Barbu, *Cu privire la ...*, Editura Minerva, București, 1971.
- [6] Piru, Al., *Istoria literaturii române*, Editura Grai și suflet – Cultura Națională, București, 1994;
- [7] Valea, Lucian, *Pe urmele lui George Coșbuc*, Editura Sport-Turism, București, 1986;
- [8] Valea, Lucian, *Coșbuc în căutarea universului liric*, Editura Albatros, București, 1980;

²⁴ Gavril Scridon, *Ecouri literare universale în poezia lui Coșbuc*, Editura Pentru Literatură, București, 1969, p. 27.

²⁵ Octav Șuluțiu, *Introducere în poezia lui George Coșbuc*, Editura Minerva, București, 1970, p. 19 și p. 16.

²⁶ George Călinescu, *op. cit.*, p. 590.

²⁷ Vladimir Streinu, *Clasicii noștri*, Editura Tineretului, București, 1968, p. 227.

- [9] Scridon, Gavril, *Ecouri literare universale în poezia lui Coșbuc*, Editura Pentru Literatură, București, 1969;
- [10] Streinu, Vladimir, *Clasicii noștri*, Editura Tineretului, București, 1968;
- [11] Șuluțiu, Octav, *Introducere în poezia lui George Coșbuc*, Editura Minerva, București, 1970;